

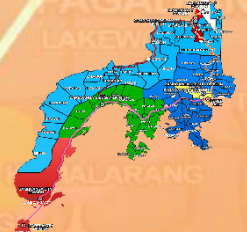

Republic of the Philippines
Department of Education
 Regional Office IX, Zamboanga Peninsula

- JANUARY**
Makugihon
- FEBRUARY**
Mahigugmaon
- MARCH**
Matinabungan
- APRIL**
Matinahuron
- MAY**
Mahapsay og Mahimpyo
- JUNE**
*Maabik og Masunod sa
Dusaklong Oras*
- JULY**
Maantigo og Maabilidad
- AUGUST**
*Maginhuhunoon
para sa Uban*
- SEPTEMBER**
Madaginaton
- OCTOBER**
Matinud-anon
- NOVEMBER**
Masaligan
- DECEMBER**
Maalampon

5

Zest for P rogress
 Zeal of P artnership

HEALTH

Quarter 2, Wk.7 - Module 1 Pagdadalaga at Pagbibinata

Name of Learner: _____

Grade & Section: _____

Name of School: _____

Alamin

Ang pagbibinata at pagdadalaga o **puberty** ay ang pisikal na pagbabago ng katawan ng isang batang lalaki at babae patungo sa pagiging isang matandang lalaki. Sa mga kalalakihan, ang puberty ang kalimitang naguumpisa sa edad na labindalawa (12), at natatapos ito sa edad na labimpito hanggang labing-walo (17-18). Karaniwan, ang mga babae ay nagsisimulang magdalaga sa gulang na sampu (10) hanggang labing-isa (11). Ang mga babae ay karaniwan ding dumadaan sa ganap na pagdadalaga sa gulang na labinlima-labimpito (15-17), habang ang mga lalaki ay ganap na nagbibinata sa gulang na labing-anim-labimpito (16-17).

Isang mahalagang hudyat ng pagdadalaga ang **menarche**, ang panimulang regla, na karaniwang sumisibol sa gulang na labindalawa-labintatlo (12-13); para sa kalalakihan, ito ay ang pangunahing pagpapalabas ng semilya na karaniwang nagaganap sa gulang na labintatlo (13). Ang pagdadalaga o pagbibintang na mas maagang nagsisimula ay tinatawag ding **precocious puberty**. Ang pagdadalaga o pagbibinatang nahuhuli ay **delayed puberty**.

Habang ikaw ay lumalaki, marami kang haharaping pagbabagong pisikal, emosyonal, at mental. Dapat maluwag ang pagtanggap mo sa mga pagbabagong mararanasan mo at sa mga pagkakaiba-iba ng bawat isa.

Sa modyul na ito, inaasahan na makakamit mo ang mga sumusunod na layunin:

- A. Nailalarawan ang mga pagbabagong pisikal, emosyonal at sosyal sa panahon ng pagdadalaga at pagbibinata. **(H5GDIab-1)**
- B. Nauunawaan ang mga pagbabagong pisikal, emosyonal at sosyal sa panahon ng pagdadalaga at pagbibinata.
- C. Naipapakita ang pagtanggap sa pagbabagong nagaganap sa pagdadalaga at pagbibinata.

Subukin

Panuto: Hanapin sa puzzle ang limang salitang may kaugnay sa pagdadalaga at pagbibinata. Bilugan ang sagot.

T	P	A	B	A	N	G	O
A	G	I	O	P	T	R	A
W	S	L	H	Y	Q	E	W
A	Z	X	R	E	G	L	A
S	U	K	L	A	Y	I	S
H	F	D	Y	E	U	I	D
T	I	G	Y	A	W	A	T

Lesson 1	<h1>Pagdadalaga at Pagbibinata</h1>
---------------------------	-------------------------------------

Balikan

Ano ang pagdadalaga at pagbibinata?

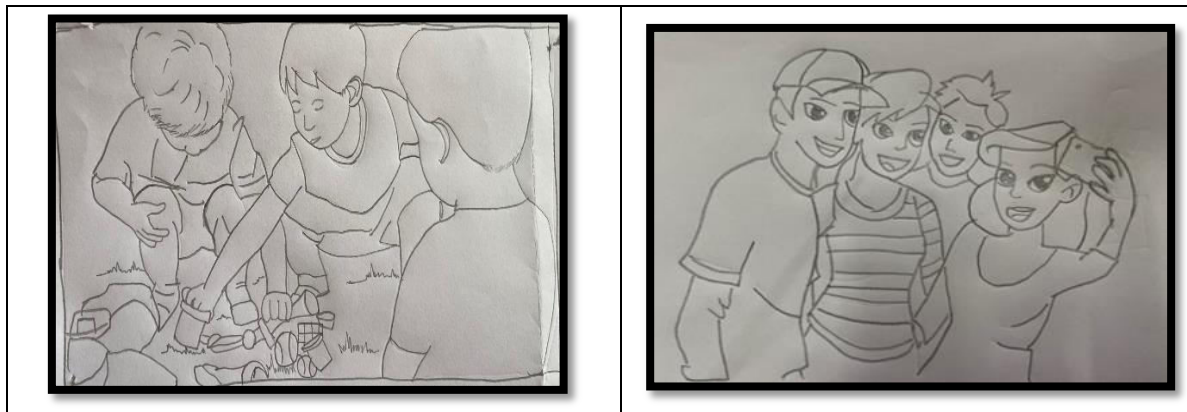

Gawain

Pagmasdan nang mabuti ang mga larawan.

Suriin

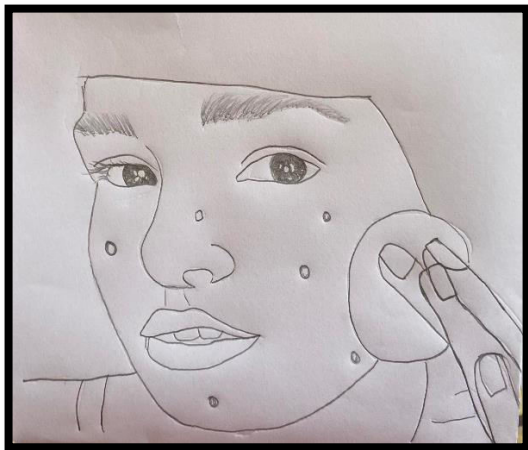
Panuto: Sagutin ang mga sumusunod na katanungan base sa naibigay na gawain sa itaas.

1. Ano-ano ang pagkakaiba ng mga larawan?

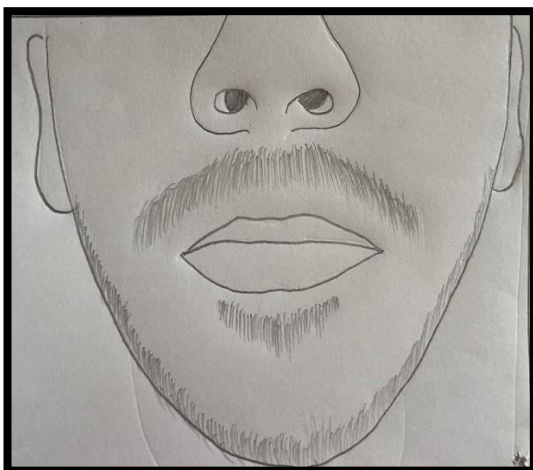
---

2. Ilarawan ang mga pagbabagong pisikal, emosyonal at sosyal sa mga nagdadalaga at nagbibinata sa pamamagitan nang pagbuo ng “jumbled” na mga letra.

a.

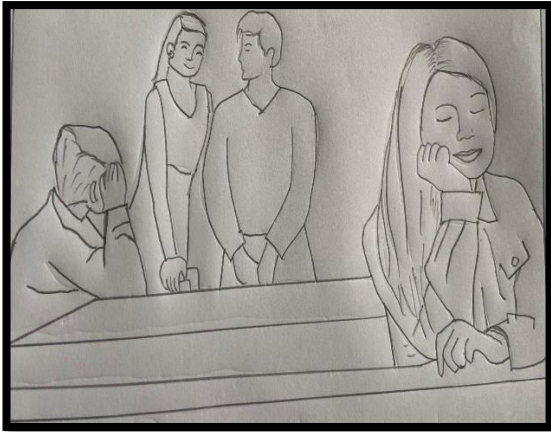
(WATIGYAT) = _____

b.

(TEGOBI) = _____

c.

(YAHY) = _____

d.

(GAWLI) = _____

3. Ano-anong mga pagbabagong ipinapakita sa larawan? Dapat bang ikabahala ang ganitong pagbabago?

Pagyamanin

Gawain 1.

Panuto: Sa kabilang pahina, iayos ang mga ginulong letra upang mabuo ang tamang salita sa tulong ng katangian o paglalarawan.

Ginulong Titik	Nabuong Salita	Katangian/Paglalarawan
YUTBERP		Pisikal na pagbabago ng katawan ng isang batang lalaki at babae.
YOSALS		Pakikisalamuha sa ibang tao
LANOYSOME		Tumutukoy sa pagbabagong damdamin o saloobin
SHCUR		Paghanga sa ibang kasarian.
RAMENEHC		Isang mahalagang hudyat ng pagdadalaga, ang panimulang regla ng mga babae

Gawain 2.

Panuto: Lagyan ng **B** kung ang pagbabago ay nangyayari sa mga Babae, **L** kung sa mga Lalaki, at **P** kung parehong nangyayari sa Babae at Lalaki.

- ___ 1. Pagsulong ng taas at bigat.
- ___ 2. Pagkakaroon ng buwanang daloy o *menstruation*.
- ___ 3. Pagbabago at lumalaki ang boses.
- ___ 4. Pagkakaroon ng bigote at balbas.
- ___ 5. Pagkakahugos at lumulusog and dibdib.

Gawain 3.

Panuto: Lagyan ng Tsek (/) kung pagbabagong emosyonal at ekis(x) kung pagbabagong sosyal.

- ___ 1. Pagiging mapili ng kagamitan.
- ___ 2. Paghahanap ng pansin mula sa kapwa at magulang.
- ___ 3. Pagtanggap ng responsibilidad mula sa iba.
- ___ 4. Maigting ang pakikipagkaibigan at pakikipagtunggali sa iba.
- ___ 5. Pagiging mainitin ang ulo sa ilang mga sitwasyon.

Gawain 4.

Panuto: Ilarawan kung anong uri ng pagbabago ang tinutukoy sa bawat pangungusap. Piliin ang sagot mula sa kahon.

Pisikal	Emosyonal	Sosyal
---------	-----------	--------

- _____ 1. Kumain sa labas kasama ang barkada.
- _____ 2. Minsan sumasakit ang puso at balakang dahil sa malapit na _____ pagrereglá.
- _____ 3. Nagkakaroon ng hinahangaan at ginagawang modelo sa pananamit at pagkilos.
- _____ 4. Mabilis ang pagtangkad na maaaring maghatid ng mainam o di-mainam na epekto. Ang iba ay napapanatiling matuwid ang tindig, ang ilan ay nakukuba o nahuhukot.
- _____ 5. Nakapagbibigay ng mungkahi sa iilang isyung panlipunan.

Isaisip

Panuto: Basahin ang mga pangugusap sa kabilang pahina at kopyahin ito sa kahon kung saan nararapat.

1. Nagkakaroon ng *Adam's* apple.
2. Nagsisimulang bumuo ng grupo ng kaibigan o barkada.
3. Nagkakahugis ang baywang at lumalapad ang balakang.
4. Nagkukulong sa kwarto.
5. Madaling maapektohan at magdaramdam sa mga masasakit na salita.
6. Lumalabas kasama ang barkada.
7. Lumalaki ang mga kalamnan at mga buto.
8. Nagsisimulang humanga sa ***opposite sex***.
9. Sumasali sa mga talakayan sa lipunan.

Pagbabagong Pisikal

Pagbabagong Emosyonal

Pagbabagong Sosyal

Isagawa

Panuto: Gumawa ng islogan sa pagtanggap sa mga pagbabagong nagaganap sa panahon ng pagdadalaga at pagbibinata. Gawing basehan ang Pamantayan sa Pagmamarka sa susunod na pahina para sa pagbibigay ng iskor sa iyon nabuong islogan.

Mga Pamantayan/ Sukatan	Mga Nakalaang Puntos		
	5	3	1
Nilalaman (Content)	Ang mensahe ay mabisang naipapakita.	Di gaanong naipapakita ang mensahe.	Walang mensaheng naipapakita.
Pagkamalikhain (Creativity)	Napakaganda at napakalinaw ng pagkakasulat ng mga titik	Maganda ngunit di gaanong malinaw ang pagkakasulat ng mga titik.	Di maganda at Malabo ang pagkakasulat ng mga titik.
Kaugnayan (Relevance)	May malaking kaugnayan sa paksa ang islogan.	Kaunti lang ang kaugnayan sa paksa ang islogan.	Walang kaugnayan sa paksa ang islogan.

--

Tayahin

Gawain 1. Ano-anong pagbabagong pisikal, emosyonal at sosyal ang nagaganap sa panahon ng pagdadalaga at pagbibinata?

Nagbibinata	Nagdadalaga

Gawain 2. Batay sa karanasan ng mga nagdadalaga at nagbibinata sa iyong paligid, magtala ng ilang halimbawa ng pagbabago.

Pagbabagong Pisikal	Pagbabagong Emosyonal	Pagbabagong Sosyal

Karagdagang Gawain

Gawain 1.

Panuto: Sumulat ng limang pangungusap ng wastong pag-uugali ng isang nagdadalaga at nagbibinata.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

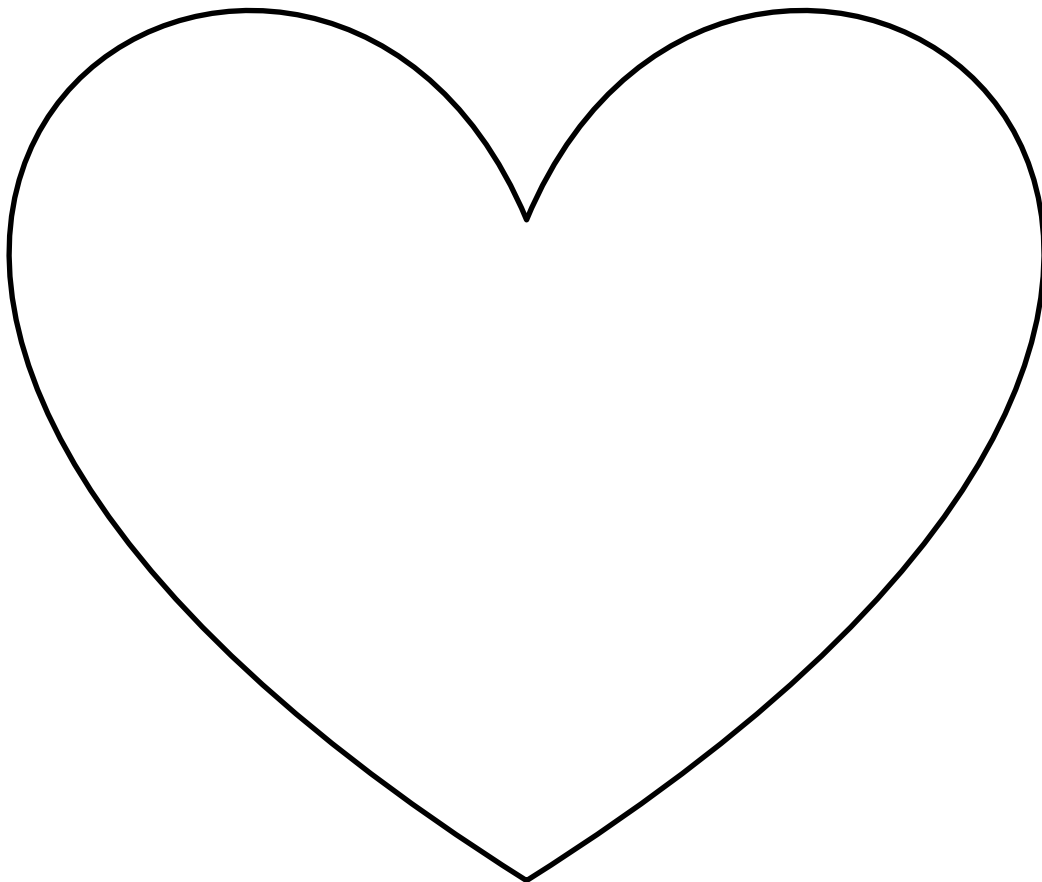
Gawain 2.

Panuto: Ano-ano ang nagustuhan at hindi nagustuhan mo sa mga pagbabagong pisikal, emosyonal at sosyal ng nagdadalaga at nagbibinata?

Nagustuhan	Hindi Nagustuhan

Gawain 3.

Panuto: Bilang isang nagbibinata o nagdadalaga, paano mo pangangalagaan nang wasto ang iyong sarili? Isulat ito sa loob ng puso.

Region IX: Zamboanga Peninsula Hymn – Our Eden Land

Here the trees and flowers bloom
Here the breezes gently Blow,
Here the birds sing Merrily,
The liberty forever Stays,

Here the Badjaos roam the seas
Here the Samals live in peace
Here the Tausogs thrive so free
With the Yakans in unity

Gallant men And Ladies fair
Linger with love and care
Golden beams of sunrise and sunset
Are visions you'll never forget
Oh! That's Region IX

Hardworking people Abound,
Every valleys and Dale
Zamboangueños, Tagalogs, Bicolanos,
Cebuano, Ilocanos, Subanons, Boholanos,
Ilongos,
All of them are proud and true
Region IX our Eden Land

Region IX
Our..
Eden...
Land...

The Footprints Prayer

One night I had a dream. I dreamed
that I was walking along the beach
with the LORD.

In the beach, there were two (2) sets
of footprints – one belong to me and
the other to the LORD.

Then, later, after a long walk, I
noticed only one set of footprints.

“And I ask the LORD. Why? Why?
Why did you leave me when I am sad
and helpless?”

And the LORD replied “My son, My
son, I have never left you. There was
only one (1) set of footprints in the
sand, because it was then that I
CARRIED YOU!

Trees by Joyce Kilmer

I think that I shall never see
A poem lovely as a tree.

A tree whose hungry mouth is prest
Against the earth's sweet flowing
breast;

A tree that looks at God all day,
And lifts her leafy arms to pray;

A tree that may in Summer wear
A nest of robins in her hair;

Upon whose bosom snow has lain;
Who intimately lives with rain.

Poems are made by fools like me,
But only God can make a tree.

